GENERALINIO ADVOKATO
YVES BOT IŠVADA,
pateikta 2015 m. liepos 16 d.[1]

Byla C-371/14

APEX GmbH Internationale Spedition
prieš
Hauptzollamt Hamburg-Stadt
(*Finanzgericht Hamburg* (Vokietija) pateiktas prašymas

priimti prejudicinį sprendimą)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Prekybos politika — Antidempingo muitai — Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 260/2013 — Kinijos kilmės importuojami produktai — Tų pačių produktų, siunčiamų iš Vietnamo, importas — Vengimas — Sprendimas išplėsti antidempingo muitų taikymo sritį, priimtas pasibaigus šių muitų galiojimo terminui — Galiojimas“

1. Ar galutinio antidempingo muito importuojamiems trečiosios valstybės kilmės produktams taikymas vengimo atveju gali būti atgaline data išplėstas iš kitos trečiosios valstybės importuojamiems produktams reglamentu, priimtu pasibaigus šio muito galiojimo terminui?

2. Iš esmės toks klausimas yra keliamas šiame prašyme priimti prejudicinį sprendimą, susijusiame su 2013 m. kovo 18 d. Tarybos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 260/2013, kuriuo galutinio antidempingo muito, Reglamentu (EB) Nr. 1458/2007 nustatyto importuojamiems Kinijos Liaudies Respublikos kilmės neužpildomiems dujiniams kišeniniams žiebtuvėliams su akmenėliais, taikymo sritis išplečiama importuojamiems iš Vietnamo Socialistinės Respublikos siunčiamiems neužpildomiems dujiniams kišeniniams žiebtuvėliams su akmenėliais, deklaruojamiems ar nedeklaruojamiems kaip Vietnamo Socialistinės Respublikos kilmės[2], atlikus tyrimą dėl vengimo, kaip jis suprantamas pagal 2009 m. lapkričio 30 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1225/2009 dėl apsaugos nuo importo dempingo kaina iš Europos bendrijos narėmis nesančių valstybių[3] 13 straipsnį.

3. Šis prašymas buvo pateiktas nagrinėjant *APEX GmbH Internationale Spedition*[4] ir *Hauptzollamt Hamburg-Stadt* (Hamburgo miesto teritorinė muitinė)[5] ginčą dėl antidempingo muitų, kuriuos APEX atgaline data buvo nurodyta sumokėti už importą 2012 m.

4. Šioje išvadoje nurodysiu priežastis, kodėl siūlau Teisingumo Teismui atsakyti, kad, nagrinėjant pirmąjį *Finanzgericht Hamburg* (Hamburgo finansų teismas, Vokietija) klausimą, nepaaiškėjo nieko, kas galėtų turėti poveikį ginčijamo reglamento galiojimui.

1 — Originalo kalba: prancūzų.
2 — OL L 82, p. 10, toliau – ginčijamas reglamentas.
3 — OL L 343, p. 51, ir klaidų ištaisymas OL L 7, 2010, p. 22, toliau – pagrindinis reglamentas.
4 — Toliau – APEX.
5 — Toliau – *Hauptzollamt*.

I – **Teisinis pagrindas**

A – *Pagrindinis reglamentas*

5. Pagal pagrindinio reglamento 16 konstatuojamąją dalį:

„Būtina numatyti, kad laikinuosius muitus, jei būtina, galima rinkti už praėjusį laikotarpį, ir apibrėžti, kokiomis aplinkybėmis gali prireikti muitus taikyti praėjusiam laikotarpiui, kad nebūtų pakenkta taikytinų galutinių muitų poveikiui. <...>“

6. Šio reglamento 10 straipsnio „Taikymas atgal“ 1 dalyje nustatyta:

„Laikinosios priemonės ir galutiniai antidempingo muitai taikomi tik tiems produktams, kurie išleidžiami į laisvą apyvartą po to, kai įsigalioja pagal 7 straipsnio 1 dalį arba – priklausomai nuo aplinkybių – pagal 9 straipsnio 4 dalį priimtas sprendimas, išskyrus atvejus, numatytus šiame reglamente.“

7. Minėto reglamento 11 straipsnio 2 dalyje nurodyta:

„Galutinė antidempingo priemonė baigia galioti, praėjus penkeriems metams nuo sprendimo ją taikyti įsigaliojimo dienos arba penkeriems metams nuo paskutinės dempingą ir jo žalą nagrinėjusios peržiūros užbaigimo dienos, jeigu peržiūros metu nebuvo nustatyta, kad priemonei baigus galioti bus labai tikėtina, jog dempingas ir žala tęsis arba pasikartos. Priemonių galiojimo termino peržiūra pradedama Komisijos arba Bendrijos gamintojų iniciatyva, ir tokia priemonė galioja iki peržiūros pabaigos.

<...>“

8. Pagrindinio reglamento 13 straipsnyje „Vengimas“ numatyta:

„1. Kai galiojančių priemonių yra vengiama, pagal šį reglamentą nustatyti antidempingo muitai gali būti išplečiami panašaus produkto, kuris gali būti ir nežymiai pakeistas, ir nepakeistas, importui iš trečiųjų valstybių; arba nežymiai pakeisto panašaus produkto importui iš valstybės, kuriai taikoma priemonė; arba šių prekių sudėtinėms dalims. Kai galiojančių priemonių vengiama, antidempingo muitai, neviršijantys pagal 9 straipsnio 5 dalį nustatyto likutinio antidempingo muito, gali būti išplečiami importui iš bendrovių, kurios turi naudos individualiais muitais valstybėse, kurioms taikomos priemonės. Vengimas apibrėžiamas kaip prekybos tarp trečiųjų valstybių ir Bendrijos arba individualių bendrovių valstybėje, kuriai nustatytos priemonės, ir Bendrijos būdo pokytis, atsiradęs dėl veiksmų, proceso ar veiklos, kurių negalima paaiškinti jokiomis kitomis pagrįstomis priežastimis ar ekonominiu pagrindimu, kaip tik antidempingo muito nustatymu, ir kai yra įrodymų dėl žalos arba kad ištaisantysis muito poveikis yra mažinamas panašaus produkto kainų ir (arba) kiekių prasme, bei yra dempingo įrodymų, lyginant su anksčiau panašiam produktui nustatytomis, jei būtina pagal 2 straipsnio nuostatas, normaliosiomis vertėmis.

<...>

3. Pagal šį straipsnį tyrimai pradedami Komisijos iniciatyva arba valstybės narės ar kurios nors suinteresuotos šalies prašymu, kai pateikiama pakankamai įrodymų dėl 1 dalyje nurodytų veiksnių. Tyrimas pradedamas, Komisijai pasikonsultavus su Patariamuoju komitetu ir priėmus reglamentą, kuriame taip pat gali būti nurodoma muitinių institucijoms registruoti importą pagal 14 straipsnio 5 dalį arba reikalauti garantijų. Tyrimus atlieka Komisija, kuriai gali padėti muitinių institucijos, ir užbaigia juos per devynis mėnesius. Kai galutinai patvirtinti faktai pateisina priemonių išplėtimą, Taryba, remdamasi Komisijos, pasikonsultavusios su Patariamuoju komitetu, pasiūlymu, priemones

išplečia. Pasiūlymą priima Taryba, jeigu ji paprastąja balsų dauguma nenusprendžia atmesti pasiūlymo per vieną mėnesį, kai jį pateikia Komisija. Išplėtimas įsigalioja tą dieną, kurią buvo nustatyta registracija pagal 14 straipsnio 5 dalį arba pareikalauta garantijų. Atitinkamos procedūrinės šio reglamento nuostatos dėl tyrimų pradžios ir atlikimo taikomos, kaip numatyta šiame straipsnyje.

<...>“

9. Pagal pagrindinio reglamento 14 straipsnio 5 dalį:

„Komisija, pasikonsultavusi su Patariamuoju komitetu, nurodo muitinių institucijoms imtis reikalingų veiksmų registruoti importą, kad vėliau tokiam importui būtų galima pritaikyti priemones nuo registracijos datos. Importas pradedamas registruoti, kai Bendrijos pramonė pareikalauja ir pateikia pakankamų įrodymų tokiam veiksmui pateisinti. Registracija įvedama reglamentu, kuriame nurodomas tokio veiksmo tikslas ir, jei reikia, galimos turtinės prievolės suma. Registruoti importą privaloma ne ilgesnį kaip devynių mėnesių laikotarpį.“

B – *Antidempingo reglamentai, susiję su neužpildomais dujiniais kišeniniais žiebtuvėliais su akmenėliais*

10. 1991 m. lapkričio 25 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 3433/91[6] buvo nustatytas galutinis antidempingo muitas pakartotinai neužpildomų dujinių kišeninių žiebtuvėlių su akmenukais, kurių kilmės šalis, be kita ko, yra Kinija, importui.

11. Atlikus tyrimą dėl galimo priemonės vengimo, 1999 m. sausio 25 d. Tarybos (EB) reglamentu Nr. 192/1999[7] galutinis antidempingo muitas buvo išplėstas pakartotinai neužpildomų dujinių kišeninių žiebtuvėlių su akmenukais, kurių kilmės šalis yra Kinija arba kurie siunčiami iš Taivano ar yra jo kilmės, importui.

12. 2001 m. rugsėjo 12 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1824/2001[8], paskui – 2007 m. gruodžio 10 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1458/2007[9] buvo paliktas galioti Reglamentu Nr. 3433/91 nustatytas ir Reglamentu Nr. 192/1999 išplėstas galutinis antidempingo muitas.

13. Kadangi, 2012 m. gegužės 1 d. paskelbus Pranešimą apie artėjantį tam tikrų antidempingo priemonių galiojimo terminą[10], nebuvo pateikta prašymo dėl peržiūros, šių priemonių galiojimo terminas pasibaigė 2012 m. gruodžio 13 d.

6 — Reglamentas dėl importuojamų pakartotinai neužpildomų dujinių kišeninių žiebtuvėlių su akmenukais, kurių kilmės šalys yra Japonija, Kinijos Liaudies Respublika, Korėjos Respublika ir Tailandas, apmokestinimo galutiniu antidempingo muitu ir laikino antidempingo muito surinkimo (OL L 326, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 11 sk., 17 t., p. 292).

7 — Reglamentas, praplečiantis galutinio antidempingo muito, nustatyto Reglamentu Nr. 3433/91 dėl importuojamų pakartotinai neužpildomų dujinių kišeninių žiebtuvėlių su akmenukais, kurių kilmės šalis yra Kinijos Liaudies Respublika arba kurie siunčiami iš Taivanio [Taivano] ar yra jo kilmės, importui ir pakartotinai neužpildomų žiebtuvėlių, siunčiamų iš Taivanio [Taivano] ar jo kilmės, importui bei nutraukiantis priemonių taikymą pakartotinai neužpildomų žiebtuvėlių, siunčiamų iš Honkongo ir Makao, importui (OL L 22, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 11 sk., 30 t., p. 170).

8 — Reglamentas, įvedantis galutinius antidempingo muitus importuojamiems pakartotinai neužpildomiems dujiniams kišeniniams žiebtuvėliams su akmenukais, kurių kilmės šalis yra Kinijos Liaudies Respublika ir kurie siunčiami iš Taivanio [Taivano] ar yra jo kilmės, ir importuojamiems tam tikriems pakartotinai užpildomiems kišeniniams žiebtuvėliams su akmenukais, kurių kilmės šalis yra Kinijos Liaudies Respublika ir kurie siunčiami iš Taivanio [Taivano] ar yra jo kilmės (OL L 248, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 11 sk., 38 t., p. 143), iš dalies pakeistas 2003 m. sausio 27 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 155/2003 (OL L 25, p. 27; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 11 sk., 46 t., p. 36).

9 — Reglamentas, nustatantis galutinį antidempingo muitą importuojamiems Kinijos Liaudies Respublikos kilmės neužpildomiems dujiniams kišeniniams žiebtuvėliams su akmenėliais ir siunčiamiems iš Taivano arba jo kilmės, ir importuojamiems tam tikriems Kinijos Liaudies Respublikos kilmės užpildomiems kišeniniams žiebtuvėliams su akmenėliais ir siunčiamiems iš Taivano arba jo kilmės (OL L 326, p. 1).

10 — OL C 127, p. 3.

14. Dar nepasibaigus šiam galiojimo terminui, Komisija, į kurią 2012 m. balandžio 17 d. kreipėsi vienas iš Europos Sąjungos gamintojų, savo Reglamentu (ES) Nr. 548/2012 [11] inicijavo tyrimą dėl galimo antidempingo priemonių vengimo importuojant iš Vietnamo siunčiamus neužpildomus dujinius kišeninius žiebtuvėlius su akmenėliais.

15. Pagal šio reglamento 2 straipsnio pirmą pastraipą valstybių narių muitinės institucijos turėjo imtis reikiamų veiksmų, kad, remiantis pagrindinio reglamento 13 straipsnio 3 dalimi ir 14 straipsnio 5 dalimi, būtų registruojami pagrindinio reglamento 1 straipsnyje nurodyti importuojami produktai.

16. 2012 m. gruodžio 12 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1192/2012 [12] ši registracijos pareiga buvo panaikinta, ir panaikinimas įsigaliojo nuo antidempingo priemonių galiojimo termino pabaigos.

17. Ginčijamame reglamente, priimtame po Reglamentu Nr. 548/2012 inicijuoto tyrimo, numatyta išplėsti Reglamentu Nr. 1458/2007 nustatytas galutines antidempingo priemones. Ginčijamo reglamento 1 straipsnyje nustatyta:

„1. Galutinio antidempingo muito, Reglamento (EB) Nr. 1458/2007 1 straipsnio 2 dalimi nustatyto importuojamiems Kinijos Liaudies Respublikos kilmės neužpildomiems dujiniams kišeniniams žiebtuvėliams su akmenėliais, taikymo sritis išplečiama iš Vietnamo siunčiamiems importuojamiems neužpildomiems dujiniams kišeniniams žiebtuvėliams su akmenėliais, deklaruojamiems arba nedeklaruojamiems kaip Vietnamo kilmės, kurių KN kodas šiuo metu yra ex 9613 10 00.

2. Muitai, kurių taikymas išplėstas šio straipsnio 1 dalimi, mokėtini už iš Vietnamo išsiųstus nuo 2012 m. birželio 27 d. iki 2012 m. gruodžio 13 d. importuotus produktus, deklaruojamus arba nedeklaruojamus kaip Vietnamo kilmės, užregistruotus pagal Reglamento <...> Nr. 548/2012 2 straipsnį ir [pagrindinio reglamento] 13 straipsnio 3 dalį bei 14 straipsnio 5 dalį.

<...>“

II – **Ginčas pagrindinėje byloje ir prejudiciniai klausimai**

18. 2012 m. rugpjūčio–gruodžio mėn. tarptautinių prekių vežimo bendrovė APEX Sąjungoje į laisvą apyvartą išleido 4 024 080 neužpildomų dujinių kišeninių žiebtuvėlių su akmenėliais, siunčiamų iš Vietnamo.

19. 2013 m. kovo 26 d. *Hauptzollamt* išsiuntė pranešimą apie priskaičiuotą muitą, kuriuo APEX buvo nurodyta *a posteriori* sumokėti 261 565,20 EUR dydžio antidempingo muitą pagal ginčijamą reglamentą.

20. 2013 m. balandžio 15 d. APEX pateikė administracinį skundą dėl šio pranešimo apie priskaičiuotą muitą. Kadangi šis skundas 2013 m. birželio 5 d. buvo atmestas, 2013 m. liepos 5 d. APEX kreipėsi į *Finanzgericht Hamburg*.

21. Šiam teismui kyla abejonių, ar galima išplėsti Reglamentu Nr. 1458/2007 nustatytą galutinį antidempingo muitą, jei šis reglamentas ginčijamo reglamento priėmimo dieną nebegaliojo, todėl buvo pasibaigęs antidempingo priemonės galiojimo terminas.

11 — Reglamentas, kuriuo inicijuojamas tyrimas dėl galimo antidempingo priemonių, nustatytų Reglamentu Nr. 1458/2007 importuojamiems Kinijos Liaudies Respublikos kilmės neužpildomiems dujiniams kišeniniams žiebtuvėliams su akmenėliais, vengimo importuojant iš Vietnamo siunčiamus neužpildomus dujinius kišeninius žiebtuvėlius su akmenėliais, deklaruojamus kaip Vietnamo kilmės arba ne, ir įpareigojama registruoti tokius importuojamus produktus (OL L 165, p. 37).

12 — Reglamentas, kuriuo panaikinama Reglamentu Nr. 548/2012 nustatyta importuojamų iš Vietnamo siunčiamų ir deklaruojamų arba nedeklaruojamų kaip Vietnamo kilmės neužpildomų dujinių kišeninių žiebtuvėlių su akmenėliais registracija (OL L 340, p. 37).

22. Viena vertus, jam kyla klausimas, ar iš pagrindinio reglamento 13 straipsnio 1 dalies, kurioje numatyta galimybė išplėsti antidempingo muitus, „[k]ai *galiojančių* priemonių yra vengiama“ [13], gali būti padaryta išvada, kad antidempingo priemonė gali būti išplėsta tik jei ji yra galiojanti. Jis pažymi, kad argumentai, susiję su antidempingo priemonių bendra struktūra ir tikslu, taip pat galėtų patvirtinti šį vertinimą. Pavyzdžiui, antidempingo muitų nustatymas yra ne sankcija už ankstesnį elgesį, o gynybos ir apsaugos nuo dempingu grindžiamos nesąžiningos konkurencijos priemonė, kuria siekiama sutrukdyti importui dempingo kaina arba paversti jį ekonomiškai nenaudingu. Tačiau šis tikslas negali būti pasiektas nustačius antidempingo priemones laikotarpiui iki juos numatančio reglamento priėmimo dienos.

23. Antra, *Finanzgericht Hamburg* pažymi, kad jei galiojimas atgaline data yra leidžiamas, žodžiai „[k]ai galiojančių priemonių yra vengiama“ gali būti suprantami ir kaip susiję ne su reglamento, kuriuo išplėsta taikymo sritis, priėmimo data, o su šio išplėtimo taikymo laikotarpiu. Veiksmingumo tikslas, kurio siekiama vengimui pašalinti skirtomis priemonėmis, patvirtintų šį vertinimą, nes lemiamas būtų tik konstatavimas, kad yra tenkinamos materialiosios taikymo srities išplėtimo sąlygos, neatsižvelgiant į šias priemones nustatančio reglamento priėmimo dieną. Taigi reglamentas, kuriuo išplėsta taikymo sritis, palyginti su pradinėmis antidempingo priemonėmis, būtų tik papildomo pobūdžio, o tai galėtų reikšti, kad pagrindinio reglamento 13 straipsnyje nėra nustatyta galutinio termino, kada jį priimti.

24. Abejodamas dėl šių dviejų vertinimų, *Finanzgericht Hamburg* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar [ginčijamas reglamentas] negalioja, nes tuo metu, kai [jis] buvo priimtas <...>, Reglamentu (EB) Nr. 1458/2007 įvesto antidempingo muito, kurio taikymo sritį siekta išplėsti, galiojimo terminas jau buvo pasibaigęs?

2. Jei į pirmąjį klausimą būtų atsakyta neigiamai, ar [ginčijamas reglamentas] negalioja, nes neįmanoma nustatyti Reglamentu Nr. 1458/2007 <...> skirtos priemonės vengimo, kaip tai suprantama pagal [pagrindinio reglamento] 13 straipsnio 1 dalį?“

III – **Mano vertinimas**

25. Atliksiu tik pirmojo klausimo vertinimą, nes tik dėl jo vienintelio kyla visiškai nauja teisinė problema, kurią reikia išsamiai išnagrinėti, o atsakymo į antrąjį klausimą elementų galima rasti Teisingumo Teismo praktikoje ir konkrečiai – Sprendime *Simon, Evers & Co* [14].

26. Tam, kad būtų teisingai apibrėžtas pirmasis klausimas, reikia priminti, kad, nors pagrindinio reglamento 10 straipsnio 1 dalyje yra įtvirtintas principas, pagal kurį antidempingo priemonės gali būti taikomos tik tiems produktams, kurie išleidžiami į laisvą apyvartą po to, kai įsigalioja sprendimas, kuriuo nustatomas laikinasis arba galutinis muitas, vis dėlto keliose šio reglamento nuostatose [15] yra nustatyta aiški tokio negaliojimo atgaline data principo išimtis, numatant, be kita ko, kad antidempingo priemonės gali būti taikomos produktams, išleistiems į laisvą prekybą iki šio sprendimo įsigaliojimo, jei jie buvo įregistruoti pagal minėto reglamento 14 straipsnio 5 dalį. Būtent taip pagal pagrindinio reglamento 13 straipsnio 3 dalį importo registravimo mechanizmas, skirtas tam, kad būtų galima atgaline data surinkti antidempingo muitą, taikomas tuo atveju, kai pradedamas tyrimas dėl vengimo.

13 — Kursyvu išskirta mano.

14 — C-21/13, EU:C:2014:2154.

15 — Kalbama apie 10 straipsnio 2, 4 ir 5 dalis, 11 straipsnio 4 dalį, 12 straipsnio 5 dalį ir 13 straipsnio 3 dalį.

27. Kadangi pagal pagrindinį reglamentą pripažįstama galimybė atgaline data taikyti priemones, kuriomis yra išplečiama antidempingo muito taikymo sritis jo vengimo atveju, kyla klausimas ne dėl to, ar antidempingo muitas, kurio taikymo sritis išplėsta, gali būti surinktas atgaline data, bet dėl to, ar sprendimas dėl muito taikymo srities išplėtimo gali būti priimtas, jei šio muito galiojimo terminas pasibaigė, siekiant tik leisti atgaline data susirinkti muitą, kurio taikymo sritis buvo išplėsta, už laikotarpį nuo dienos, kai importo registravimas tapo privalomas, iki pradinio muito galiojimo termino pabaigos.

28. Siūlau į šį klausimą atsakyti teigiamai.

29. Pagrindiniame reglamente nerandu jokios nuostatos, pagal kurią tokia praktika būtų draudžiama.

30. Iš tiesų nemanau, kad šio reglamento 13 straipsnio 1 dalis, pagal kurią, „[k]ai *galiojančių* priemonių yra vengiama, <...> antidempingo muitai gali būti išplečiami <...>“ [16], turi būti suprantama taip, kad ja draudžiama priimti reglamentą dėl taikymo srities išplėtimo, jei pradinės priemonės „[nebe]galioja“. Visų pirma, skaitant šią nuostatą, kurios dalykas – nustatyti materialiąją sprendimų išplėsti antidempingo muitus taikymo sąlygą, susijusią su vengimu, nėra jokio pagrindo tvirtinti, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas ketino aiškiai kaip atskaitos momentą nurodyti sprendimo dėl taikymo srities išplėtimo priėmimo datą. Be to, net darant prielaidą, kad gali būti laikoma, jog antidempingo priemonių, kurių taikymo sritis buvo išplėsta, taikymo laiko atžvilgiu taisyklės yra lemiamos, man atrodo, kad pagrindinio reglamento 13 straipsnio 1 dalis reiškia tik tai, kad priemonių, kuriomis išplečiama galutinio antidempingo muito taikymo sritis, taikymo laikotarpis negali būti ilgesnis nei laikotarpis, kuriuo šis muitas galioja. Šiuo klausimu pažymiu: pirma, vienintelis reikalavimas dėl termino, nustatytas pagrindinio reglamento 13 straipsnyje, yra toks, kad tyrimas dėl galimo antidempingo priemonių vengimo turi būti baigtas per devynis mėnesius nuo jo pradžios [17], ir, antra, sprendimas dėl priemonių taikymo srities išplėtimo turi būti priimamas, „[k]ai *galutinai* patvirtinti faktai pateisina“ [18] šį išplėtimą. Jei faktai galutinai patvirtinami tik pasibaigus muito galiojimo terminui, Sąjungos institucijos turi turėti galimybę priimti reglamentą dėl taikymo srities išplėtimo, tačiau turi būti laikomasi devynių mėnesių termino.

31. Taigi, remiantis vien pagrindinio reglamento 13 straipsnio teksto analize, neatmestina galimybė, kad, pasibaigus pradinės antidempingo priemonės galiojimo terminui, gali būti nuspręsta išimtinai atgaline data išplėsti jos taikymo sritį.

32. Visiškai neprieštaraujantys šiam vertinimui pagrindinio reglamento tikslai ir bendra struktūra, man atrodo, patvirtina, jog šiame reglamente kaip vienintelis yra nustatytas reikalavimas, kad priemonės dėl antidempingo muito taikymo srities išplėtimo neliktų galioti pasibaigus šio muito galiojimo terminui.

33. Pirma, vengimui pašalinti skirtų priemonių papildomas pobūdis, kylantis iš pagrindinio reglamento bendros struktūros ir konkrečiai – iš šio reglamento 13 straipsnio struktūros, nereiškia, jog turi būti laikoma, kad, pasibaigus antidempingo muito galiojimo terminui, draudžiama priimti reglamentą, kuriuo atgaline data išplečiama šio muito taikymo sritis.

34. Kaip Teisingumo Teismas pažymėjo savo Sprendime *Paltrade* [19], iš pagrindinio reglamento tikslo ir struktūros, be kita ko, iš jo 19 konstatuojamosios dalies ir 13 straipsnio matyti, kad galutinio antidempingo muito taikymo srities išplėtimo priemonė yra tik papildomo pobūdžio, palyginti su pradiniu dokumentu, kuriuo nustatomas šis muitas [20]. Šis priemonės papildomo pobūdžio principas, kuriuo vadovaujamasi patvirtinant antidempingo muitų taikymo srities išplėtimo priemones, iš tikrųjų

16 — Kursyvu išskirta mano.

17 — 3 dalis.

18 — Kursyvu išskirta mano.

19 — C-667/11, EU:C:2013:368.

20 — 28 punktas.

išplaukia iš paties vengimo apibrėžimo. Iš esmės, iš pagrindinio reglamento 13 straipsnio 1 dalies trečio sakinio matyti, kad antidempingo priemonės buvimas siejasi su vengimo sudedamųjų požymių apibrėžimu, nes šis vengimas reiškia prekybos tarp trečiųjų valstybių ir Sąjungos būdo pokytį, atsiradusį, pirma, dėl veiksmų, proceso ar veiklos, kurių negalima paaiškinti jokiomis kitomis pagrįstomis priežastimis ar ekonominiu pagrindimu, kaip tik antidempingo muito nustatymu, ir, antra, mažinantį ištaisomąjį šio muito poveikį.

35. Taigi, dėl papildomo priemonės pobūdžio principo tereikia, kad laiko požiūriu tuo pat metu būtų taikoma pagrindinė priemonė ir vengimui pašalinti skirta priemonė, o antroji negali galioti pasibaigus pirmosios galiojimo terminui. Kadangi šis ryšys tarp pagrindinės priemonės ir vengimui pašalinti skirtos priemonės anaiptol nereiškia, jog sprendimas dėl antrosios nustatymo turi būti priimtas galiojant pirmajai, nes pagrindiniame reglamente numatant galimybę vengimui pašalinti skirtą priemonę taikyti atgaline data nuo tos dienos, kurią importo registracija tapo privaloma, šią priemonę leidžiama taikyti pradinės priemonės taikymo laikotarpiu, net jei sprendimas buvo priimtas ir paskelbtas šiam laikotarpiui pasibaigus.

36. Antra, veiksmingumo tikslui, kurio siekiama vengimui pašalinti skirtomis priemonėmis, būtų pakenkta, jei būtų nuspręsta, kad reglamentas, kuriuo išplečiama antidempingo muito taikymo sritis, negali būti priimtas pasibaigus šio muito galiojimo terminui.

37. Iš tiesų, kaip teisingai nurodė Taryba ir Komisija, antidempingo muito paskutiniais jo taikymo mėnesiais galėtų būti tyčia vengiama visais atvejais, kai, vėlai pradėjus galimo vengimo tyrimą, nebūtų galimybės iki šio muito galiojimo termino pabaigos priimti reglamentą, kuriuo išplečiama muito taikymo sritis

38. Šiuo klausimu primintina, kad savo sprendime *Paltrade*[21] Teisingumo Teismas, pareiškęs, kad vienintelis reglamento, kuriuo išplečiama antidempingo muito taikymo sritis, tikslas – užtikrinti antidempingo muito veiksmingumą ir užkirsti kelią jo vengimui[22], pažymėjo, kad pareiga registruoti atitinkamų prekių importą konkrečiu tokio vengimo atveju taip pat siekiama galutinių priemonių, kurių taikymo sritis buvo išplėsta, veiksmingumo siekiant sudaryti galimybę atgaline data taikyti muitus, kad taikytinos galutinės priemonės netaptų neveiksmingos[23].

39. Tačiau, kad ir kokia būtų reglamento, kuriuo išplečiama antidempingo muito taikymo sritis, priėmimo data, laikinąja priemone, kurią sudaro pareiga registruoti importą, visuomet siekiama palikti galimybę atgaline data išplėsti pradinių antidempingo muitų taikymo sritį, kad importu, vykdomu, be kita ko, tyrimo dėl vengimo metu, nebūtų pakenkta ištaisomajam šių muitų poveikiui. Dėl to svarbu pažymėti, kad antidempingo muitas – tai nėra muitas, kurio dydis su laiku keičiasi. Jis nėra palaipsniui paskirstytas per jo taikymo laikotarpį, o galioja tol, kol baigiasi jo galiojimo terminas. APEX tvirtinimas, kad, išplečiant antidempingo priemonių taikymo sritį išimtinai atgaline data, nesiekiama apsaugoti vėlesnės priemonės ištaisomojo poveikio, kalbant apie priemonės vengimą tyrimo metu, o tai tėra rinkliava nuo importuojančiųjų įmonių pelno, man atrodo, nepagrįstas. Net jei nusprendžiama jį taikyti tik praeičiai, antidempingo muito taikymo srities išplėtimo tikslas – išvengti šio muito neutralizavimo jo vengimo operacijomis. Draudimas išplėsti suteiktų nesąžiningesniems ūkio subjektams patogią nerizikingą galimybę išvengti antidempingo muito per paskutiniuosius jo galiojimo mėnesius.

21 — C-667/11, EU:C:2013:368.

22 — 28 punktas.

23 — 29 punktas.

40. Patikslinu, kad man neatrodo, jog iš Sprendime *Paltrade*[24] esančios formuluotės, kad pareiga registruoti importą siekiama apsaugoti „taikytinų“[25] galutinių priemonių veiksmingumą, galima padaryti išvadą, jog reglamento dėl taikymo srities išplėtimo priėmimo dieną reikia, kad priemonės būtų taikomos ateityje, todėl draudžiama išimtinai atgaline data išplėsti antidempingo muitų taikymo sritį. Mano nuomone, Teisingumo Teismas kalbėjo apie situaciją, kuri yra tą dieną, kai Komisija nurodo muitinės institucijoms registruoti importą. Tą dieną antidempingo muitas, kurio taikymo sritis atitinkamu reglamentu gali būti išplėsta, jau yra galiojantis, o dėl šio muito taikymo sritį išplečiančios priemonės sprendimas dar nėra priimtas ir todėl ji bus „taikytina“ vėliau. Be to, šią formuluotę tiesiogiai atspindi pagrindinio reglamento 14 straipsnio 5 dalies, pagal kurią Komisija gali nurodyti registruoti importą, „kad *vėliau* tokiam importui būtų galima pritaikyti priemones nuo registracijos datos“[26], žodžiai. Galiausiai šiuo pasakymu teišreiškiama tai, kas akivaizdu. Jei paaiškėja, kad nereikia jokios gynybos priemonės ir antidempingo procedūra užbaigiama nenustačius priemonių, dėl registruoto importo negali būti renkama jokio antidempingo muito.

41. Trečia, principas, pagal kurį antidempingo muitų įvedimas yra ne sankcija už ankstesnius veiksmus, bet gynybos ir apsaugos nuo dempingu grindžiamos nesąžiningos konkurencijos priemonė, nereiškia, kad antidempingo muitų, išplėstų registruojamam importui, rinkimas priklausys nuo antidempingo priemonių nustatymo ateityje. Remdamasis šiuo principu, įtvirtintu Sprendime *Industrie des poudres sphériques / Taryba*[27], Teisingumo Teismas tik padarė išvadą, jog tyrimą būtina atlikti remiantis kuo naujesne informacija, kad būtų galima įvesti antidempingo muitus, galinčius apsaugoti Bendrijos pramonę nuo dempingo[28]. Taigi, nors minėtas principas turi įtakos tyrimo, susijusio su galimu antidempingo muito vengimu, laikotarpiui, vis dėlto jis nereiškia, kad sutrumpėja maksimalus devynių mėnesių terminas, nustatytas Sąjungos institucijoms tyrimui pabaigti ir prireikus galutinių antidempingo muitų taikymo sričiai išplėsti.

42. Ketvirta, aiškinimas, kuriuo remiantis reglamentas dėl antidempingo muito taikymo srities išplėtimo negali būti priimtas pasibaigus šio muito galiojimo terminui, nėra grindžiamas nuoseklia pagrindinio reglamento 11 straipsnio 2–4 dalyse numatytos peržiūros procedūros ir šio reglamento 13 straipsnyje numatytos su galimu priemonių vengimu susijusios procedūros sąsaja.

24 — C-667/11, EU:C:2013:368.

25 — 29 punktas.

26 — Kursyvu išskirta mano.

27 — C-458/98 P, EU:C:2000:531, 91 punktas. Taip pat žr. Bendrojo Teismo sprendimus *Brosmann Footwear (HK) ir kt. / Taryba* (T-401/06, EU:T:2010:67, 198 punktas), *Zhejiang Aokang Shoes / Taryba* (T-407/06 ir T-408/06, EU:T:2010:68, 155 punktas), *Sun Sang Kong Yuen Shoes Factory / Taryba* (T-409/06, EU:T:2010:69, 157 punktas) ir *Foshan City Nanhai Golden Step Industrial / Taryba* (T-410/06, EU:T:2010:70, 133 punktas).

28 — Sprendimas *Industrie des poudres sphériques / Taryba* (C-458/98 P, EU:C:2000:531, 92 punktas).

43. Apskritai gali atsirasti daug pradinių priemonių ir vengimui pašalinti skirtų priemonių sąveikų. Kai galioja pradinė priemonė ir vengimui pašalinti skirta priemonė, numatomų pagrindinės priemonės panaikinimo, pakeitimo arba galiojimo pabaigos pasekmių vertinimas reiškia, kad atsižvelgiama ir į vengimui pašalinti skirtos priemonės numatomas palikimo galioti arba panaikinimo pasekmes [29]. Be to, tokia yra įprasta Sąjungos institucijų praktika [30].

44. Tačiau šis atvejis negali būti painiojamas su atveju, kai vykdomas tyrimas dėl galimo vengimo ir artėja antidempingo priemonės galiojimo pabaigos terminas.

45. Nors tuo atveju, kai artėja galutinio antidempingo muito galiojimo termino pabaiga, priemonės peržiūros procedūra gali būti pradėta arba Komisijos, arba Sąjungos gamintojų iniciatyva (šiuo atveju priemonė, kuria buvo nustatytas šis muitas, lieka galioti, kol bus gauti jos taikymo peržiūros pagal pagrindinio reglamento 11 straipsnio 2 dalį rezultatai), tai, kad Komisija neįgyvendina savo teisės atlikti peržiūrą, iš Sąjungos institucijų neatima galimybės išplėsti, kad ir išimtinai atgaline data, galiojančio antidempingo muito taikymą.

46. Iš tikrųjų, vertinimai, kuriuos Sąjungos institucijos atlieka vykdydamos antidempingo priemonės, kurios galiojimo termino pabaiga artėja, peržiūrą, skiriasi nuo vertinimų, kuriuos jos turi atlikti pradėjus tyrimą dėl galimo šios priemonės vengimo.

47. Pagal pagrindinio reglamento 11 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą antidempingo priemonės palikimas galioti po datos, kurią įprastai turėtų pasibaigti jos galiojimo terminas, galimas tik tuomet, jei atlikus peržiūrą nustatomas ryšys, pirma, tarp antidempingo priemonės galiojimo termino pabaigos ir, antra, dempingo vykdymo ir žalos atsiradimo arba pasikartojimo.

48. Vertinimas, kurį atlieka Komisija peržiūros procedūros metu, grindžiamas ne tik retrospektyviu tam tikros padėties raidos vertinimu, bet ir „padėties galimos raidos perspektyvų analize, pradedant nuo per peržiūros procedūrą priimtos priemonės, kad galėtų įvertinti galimą galutinės priemonės panaikinimo ar pakeitimo įtaką“ [31]. Taigi antidempingo priemonės palikimas galioti priklauso nuo jos galiojimo termino pabaigos pasekmių vertinimo.

49. Tačiau tyrimas dėl galimo antidempingo muito vengimo nebūtinai yra susijęs su perspektyvų vertinimu, nes svarbu nustatyti ne dempingo vykdymo ar žalos atsiradimo arba pasikartojimo galimybę pasibaigus antidempingo priemonės, kurios vengiama, galiojimo terminui, o tai, ar yra realus šios priemonės vengimas, be kita ko, vykdant surinkimo operacijas.

29 — Šiuo kausimu žr. Müller, W., Khan, N., ir Scharf, T., *EC and WTO Anti-Dumping Law*, 2-asis leidimas, Oxford University Press, 2009, Nr. 13.70, p. 597.

30 — Žr., be kita ko, 2008 m. balandžio 29 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 654/2008, nustatantį importuojamam Kinijos Liaudies Respublikos kilmės kumarinui galutinį antidempingo muitą, kurio taikymas, atlikus priemonių taikymo pabaigos peržiūrą remiantis Reglamento (EB) Nr. 384/96 11 straipsnio 2 dalimi, išplėstas importuojamam kumarinui, siunčiamam iš Indijos, Tailando, Indonezijos bei Malaizijos ir deklaruojamam arba ne kaip Indijos, Tailando, Indonezijos ar Malaizijos kilmės (OL L 183, p. 1), 2012 m. sausio 27 d. Tarybos įgyvendinimo reglamentą (ES) Nr. 102/2012, kuriuo pagal Reglamento Nr. 1225/2009 11 straipsnio 2 dalį atlikus priemonių galiojimo termino peržiūrą importuojamiems Kinijos Liaudies Respublikos ir Ukrainos kilmės plieniniams lynams ir kabeliams nustatomas galutinis antidempingo muitas, kuris taip pat taikomas importuojamiems iš Maroko, Moldavijos ir Korėjos Respublikos siunčiamiems plieniniams lynams ir kabeliams, deklaruojamiems arba nedeklaruojamiems kaip šių šalių kilmės, ir baigiama pagal Reglamento Nr. 1225/2009 11 straipsnio 2 dalį atliekama importuojamiems Pietų Afrikos kilmės plieniniams lynams ir kabeliams taikomų priemonių galiojimo termino peržiūra (OL L 36, p. 1, ir klaidų ištaisymas OL L 140, 2012, p. 74) ir 2015 m. kovo 26 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2015/519, kuriuo, atlikus priemonių galiojimo termino peržiūrą pagal Reglamento (EB) Nr. 1225/2009 11 straipsnio 2 dalį, tam tikroms importuojamoms Kinijos Liaudies Respublikos kilmės geležinėms arba plieninėms tvirtinimo detalėms nustatomas galutinis antidempingo muitas, o jo taikymas išplečiamas tam tikroms iš Malaizijos siunčiamoms geležinėms arba plieninėms tvirtinimo detalėms, deklaruojamoms arba nedeklaruojamoms kaip Malaizijos kilmės (OL L 82, p. 78). Pastarajame įgyvendinimo reglamente, kaip ir Reglamente Nr. 654/2008, vengimo veiksmų konstatavimas laikomas nuoroda į galimą dempingą importuojant Kinijos kilmės produktus (žr. Įgyvendinimo reglamento Nr. 2015/519 motyvuojamosios dalies 54 konstatuojamąją dalį).

31 — Žr. Sprendimą *Valimar* (C-374/12, EU:C:2014:2231, 55 punktas).

50. Kadangi būtinybė išlaikyti pradines antidempingo priemones ir būtinybė jas išplėsti dėl vengimo yra atskiro vertinimo, susijusio su skirtingais laikotarpiais, dalykas, Komisija gali teisėtai nuspręsti (dėl to nebūtų jokio prieštaravimo), jog ji neturi įrodymų nustatyti, kad galiojančios antidempingo priemonės baigimasis paskatins dempingo vykdymą arba žalos atsiradimą ir kad, priešingai, ji turi pakankamai šios priemonės vengimo įrodymų.

51. Penkta, draudimas priimti reglamentą dėl antidempingo muito taikymo išplėtimo po šio muito galiojimo pabaigos, nepaisant to, kad buvo konstatuotas priemonių vengimas, mano nuomone, neatitinka gero administravimo principo reikalavimų. Iš tikrųjų pareiškėjui, kuris pranešdamas apie vengimą prašo Komisijos pradėti tyrimą, procesinių teisių suteikimas neturėtų prasmės, jei po šio laikantis pagrindiniame reglamente nustatytų terminų atlikto tyrimo Sąjungos institucijos konstatavusios priemonės vengimą, įrodantį skundo pagrįstumą, negalėtų imtis jokių priemonių jį suvaldyti.

52. Pagrindinėje byloje Reglamentu Nr. 1458/2007 iki 2012 m. gruodžio 13 d. buvo nustatytas galutinis antidempingo muitas atitinkamiems importuojamiems Kinijos kilmės produktams. 2012 m. birželio 25 d., t. y. iki šios priemonės galiojimo termino pabaigos, Reglamentu Nr. 548/2012 buvo nustatytas įpareigojimas registruoti atitinkamus iš Vietnamo siunčiamus produktus.

53. Nustačius, kad būta vengimo, ginčijamu reglamentu, priimtu 2013 m. kovo 18 d., buvo numatyta galutinio antidempingo muito, nustatyto Reglamentu Nr. 1458/2007, taikymą išplėsti tam tikriems iš Vietnamo siunčiamiems importuojamiems produktams, neatsižvelgiant į tai, ar jie deklaruojami kaip šios valstybės kilmės, ar nedeklaruojami.

54. Tyrimas dėl vengimo buvo pradėtas vieno iš Sąjungos gamintojų prašymu, pateiktu 2012 m. balandžio 17 d., t. y. iki pranešimo apie artėjantį tam tikrų antidempingo priemonių galiojimo terminą paskelbimo 2012 m. gegužės 1 d. Jis apėmė laikotarpį nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2012 m. kovo 31 d.

55. Jei ginčijamas reglamentas turėjo būti priimtas iki pradinės priemonės galiojimo termino pabaigos, t. y. iki 2012 m. gruodžio 13 d., Komisija neišvengiamai būtų turėjusi pabaigti savo tyrimą per trumpesnį terminą nei pagrindinio reglamento 13 straipsnio 3 dalyje numatytas devynių mėnesių terminas. Juo labiau laikyti, kad šis reglamentas galėjo būti teisėtai priimtas iki 2012 m. gruodžio 13 d. vidurnakčio, o ne vėlesnę dieną, net jei ši patenka į tą devynių mėnesių terminą, man visiškai neatrodo logiška ir nuoseklu. Kaip vien ta aplinkybė, kad priemonė dar būtų taikoma, darant tokią prielaidą, pateisintų reglamento dėl muito taikymo srities išplėtimo priėmimą, o priešingu atveju jis negaliotų nuo 2012 m. gruodžio 14 d. 00.00 val.? Ar reikėtų eiti toliau ir pareikalauti, kad Taryba patvirtintų priemonę dėl antidempingo muitų išplėtimo atgaline data per minimalų terminą iki šių muitų galiojimo termino pabaigos? Ar reikėtų eiti dar toliau ir, nors kalbama apie anksčiau nustatyto vengimo suvaldymą, antidempingo priemonės taikymo išplėtimą atgaline tvarka sieti su jos palikimu po peržiūros galioti ateityje? Jei teismo praktikoje būtų nustatytas toks terminas ar toks reikalavimas, kad būtų tęsiama pirminė priemonė, pagrindinį reglamentą reikėtų papildyti sąlygomis, kurių jame akivaizdžiai nėra. Šis reglamentas taip pat neįpareigoja Sąjungos institucijų konkrečiu atveju, kai elgesys, atitinkantis vengimo apibrėžimą, išryškėja prieš baigiant galioti antidempingo muitui, įvertinti šį elgesį pradedant naują antidempingo procedūrą, o ne tęsiant specialią minėto reglamento 13 straipsnyje tokiems atvejams numatytą procedūrą.

56. Dėl tokių priežasčių manau, kad nagrinėjant prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo pirmąjį klausimą nepaaiškėjo nieko, kas galėtų daryti poveikį ginčijamo reglamento galiojimui.

IV – **Išvada**

57. Atsižvelgdamas į išdėstytus argumentus, siūlau Teisingumo Teismui į pirmąjį *Finanzgericht Hamburg* klausimą atsakyti taip: išnagrinėjus šį klausimą, nepaaiškėjo nieko, kas galėtų daryti poveikį 2013 m. kovo 18 d. Tarybos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 260/2013, kuriuo galutinio antidempingo muito, Reglamentu (EB) Nr. 1458/2007 nustatyto importuojamiems Kinijos Liaudies Respublikos kilmės neužpildomiems dujiniams kišeniniams žiebtuvėliams su akmenėliais, taikymo sritis išplečiama importuojamiems iš Vietnamo Socialistinės Respublikos siunčiamiems neužpildomiems dujiniams kišeniniams žiebtuvėliams su akmenėliais, deklaruojamiems ar nedeklaruojamiems kaip Vietnamo Socialistinės Respublikos kilmės, galiojimui.